ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ ΧΑΒΟΥΖ ΚΑΙ Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὸ τεράστιο μνημονικὸ τοῦ Ἴμπν-ἐλ Χοβεύζ, βασιλιᾶ τῆς Ἀραβίας. — Ὁ Μαμελοῦκες καὶ ἡ Κιρκασία σκλάβα. — Τί ἐπάθαιναν εἰ ποιηταί. — Ἕως πού τέλος ὁ Χαβεὺζ βρίσκει τὸ μάστερή του. — Ἄλλοι γίγαντες μνήμης. — Ὁ Μιθριδάτης καὶ εἰ εἰκοσιένα γλῶσσες τῶν λαῶν του. — Τί θυμόταν Κῦρος ὁ Βασιλεύς. — Τὰ θαυμάσια ἑνὸς Κορσικανοῦ.

Ἐβασίλευε κάποτε στὴν Ἀραβία ὁ Ἴμπν-ἐλ-Χαβούζ, ποὺ ἦταν προικισμένος ἀπὸ τὸν Ἀλλὰχ μὲ τόσο δυνατὸ μνημονικό, ὥστε ἔφθανε ν' ἀκούσῃ μιὰ μόνο φορὰ ἕνα ποίημα, ὅσο μεγάλο κι' ἂν εἶταν, γιὰ νὰ μὴ τὸ ξεχάσῃ ποτὲ καὶ νὰ τὸ ἐπαναλάβῃ τόσο πιστά, ὅσο κι' ὁ ποιητὴς ποὺ τὸ ἔγραψε. Ὁ Χαβοὺζ εἶχε στὴν ὑπηρεσία του καὶ ὀυὸ ἄλλα πρόσωπα προικισμένα μὲ τὴν ἴδια δύναμι σὲ βαθμὸ ἀξιοσημείωτο. Ὁ πρῶτος ἦταν ἕνας γραμματισμένος Μαμελοῦκος ποὺ μποροῦσε ἀκούγοντας δυὸ φορὲς μιὰ ᾠδὴ νὰ τὴν ἀπομνημονεύσῃ. Ὁ ἄλλος μιὰ σκλάβα Κιρκασία, ἡ ὁποία μποροῦσε νὰ κρατήσῃ στὸ θυμητικό της τὸ ποίημα ἂν τὸ ἄκουγε τρεῖς φορές.

Ἀνάγκη νὰ ποῦμε ὅτι ὁ Ἀράπης βασιλιᾶς τρελλαινότανε γιὰ τὶς θρησκευτικὲς ᾠδές, ποὺ συνηθίζονται τόσο στὴ μουσουλμανικὴ αὐτὴ χώρα. Ὅταν ἕνας ποιητὴς, παρουσιαζόμενος στὸ Παλάτι του, ζητοῦσε νὰ προσφέρῃ στὸ θρόνο τὰ σεβάσματά του καὶ νὰ δείξῃ τὴν τέχνη του, ὁ Χαβοὺζ τὸν δεχότανε πρόθυμα καὶ συνήθιζε νὰ τοῦ ὑπόσχεται ὅτι ἂν βρῇ τοὺς στίχους του ὡραίους καὶ πρωτοτύπους θὰ τὸν ἀντήμειβε πλουσιοπάροχα, χαρίζοντάς του τόσο χρυσάφι ὅσο τὸ βάρος τῶν χειρογράφωντου.

Ὁ ποιητὴς βέβαιος ὅτι οἱ στίχοι καὶ ἡ ἰδέες ἦταν δικές του. ἀπήγγελε τὸ ποίημά του μὲ πεποίθησι, ἀλλὰ μόλις ἐτελείωνε ὁ Βασιλιᾶς τοῦ ἔλεγε :

— Ὡραῖοι οἱ στίχοι, ἀλλὰ δὲν εἶνε νέοι. Ἐγὼ τοὺς ξέρω τόσα χρόνια. Νὰ σοῦ τοὺς πῶ.

Καὶ ἐπανελάμβανε τοὺς στίχους λέξι πρὸς λέξι, ἐνῶ ὁ ταλαίπωρος ποιητὴς ἔμενε κατάπληκτος. Ἔπειτα ὁ Βασιλιᾶς ἔλεγε :

— Καὶ δὲν εἶμαι ὁ μόνος ποὺ τοὺς ξέρω. Νὰ ὁ Μαμελοῦκος αὐτὸς μπορεῖ νὰ σοῦ τοὺς ἀπαγγείλῃ... Ἐμπρός, Μαμελοῦκο !

Ὁ τελευταῖος αὐτὸς ποὺ εἶχε ἀκούσει τὸ ποίημα δυὸ φορὲς (μιὰ ἀπὸ τὸν ποιητή, καὶ μιὰ ἀπὸ τὸν Χαβοὺζ) τὸ ἐπανελάμβανε πιστά.

— Ἔχω μάλιστα καὶ μιὰ σκλάβα Κιρκασία, ἐξακολουθοῦσε ὁ Βασιλιᾶς, ποὺ βέβαια θὰ τοὺς θυμᾶται καὶ κείνη. Ἂς μοῦ τὴν φέρουν !...

Καὶ νὰ ἡ σκλάβα, ἡ ὁποία κρυμμένη πίσω ἀπὸ ἕνα μπερντέ, εἶχε ἀκούσει τὸν ποιητή, τὸ Βασιλιᾶ καὶ τὸ Μαμελοῦκο νὰ ἀπαγγέλουν τὸ ποίημα καὶ τὸ εἶχε ἀποσιηθίσει, φανερώτανε καὶ ξανάλεγε τὸ ποίημα. Τότε ὁ Χαβούζ, χαμογελῶντας, ἔλεγε στὸν κατάπληκτο ποιητή :

— Βλέπεις λοιπόν, ἀδελφέ μου ; Ὅλος ὁ κόσμος ξέρει τὸ ποίημα ποὺ μᾶς ἔφερες γιὰ καινούργιο. Ἐν τούτοις ἡ Βασιλική μου κορδιὰ σὲ συγχωρεῖ... Πήγαινε στὸ καλό !..

Καὶ ὁ ποιητὴς ἔφευγε μὲ τ' αὐτιὰ κατεβασμένα, πιστεύονιας ὅτι κάποιο κακὸ τελώνιο εἶχε βάλει τὴν σύρά του.

Ἡ δουλειὰ αὐτὴ τραβοῦσε ἔτσι, ὅταν ἕνας περίφημος θρησκευτικὸς ὑμνογράφος, ὁ Ἰσμαήλ, παραξενεύτηκε γιὰ τὴν τύχη τῶν συναδέλφων του καὶ ὑποπτεύτηκε ὅτι κάποια κατεργαριὰ εἶνε στὴ μέση. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ δοκιμάσῃ κι' αὐτός.

Ὁ Ἰσμαὴλ ἦταν σπουδαῖος στὴ γνώση τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης. Ἡ ξερε ὅλες τὶς διαλέκτους της καὶ μποροῦσε νὰ χρησιμοποιῇ ὅλο τὸν ἄπειρο πλοῦτο τῶν λέξεων, παλιῶν καὶ νέων ἰδίως τὶς ποιητικὲς λέξεις τῆς Ἀραβικῆς ποὺ εἶνε δύσκολες καὶ δυσπρόφερτες. Μετὰ τοῦτο, ὁ Ἰσμαὴλ ντύθηκε παράδοξα, φόρεσε καινούργια «κελεμπιά» σκέπασε τὸ πρόσωπό του — πλὴν τῶν ματιῶν — μὲ πέπλο, κατὰ τὴ συνήθεια τῶν Ἀράβων τῆς ἐρήμου, ἦρθε στὸ Παλάτι καὶ καὶ παρουσιάστηκε στὸ Βασιλιᾶ.

— Ὦ ἀδελφὲ τῶν Ἀράβων, τοῦ εἶπε ὁ Χαβούζ· ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι καὶ τί ἐπιθυμεῖς ἀπὸ μένα ;

Ὁ ποιητὴς ἀπήντησε :

— Ἀλλὰχ ὁ παντοδύναμος, νὰ πληθαίνῃ τὴ ζωή καὶ τὴ δύναμι τοῦ βασιλιᾶ Χαβούζ... Ἔρχομαι ἀπὸ τὴν ἔρημο Σιντρά. Εἶμαι ὁ ποιητὴς τοῦ ἀραβικοῦ λαοῦ, συνθέτω ᾠδὲς πρὸς ὕμνον τοῦ Ἀλλὰχ καὶ τοῦ Προφήτου... Ἐσύνθεσα ᾠδὴν γιὰ τιμὴ τοῦ βασιλιᾶ μου καὶ ἤρθα νὰ τὴν ἀπαγγείλω !

— Ἀδελφὲ τῶν Ἀράβων, ἐπανέλαβε ὁ Χαβούζ, ξέρεις μὲ ποιὰ σύμφωνια θὰ πάρῃς τὴν ἀμοιβή ;

— Ναί, τὴν ἔμαθα ἀπὸ ἕνα σκλάβο προτήτερα.

— Λοιπόν, ἐμπρός ! Ἂς ἀκούσωμε τὴν ᾠδή σου.

Ὁ Ἰσμαὴλ ἄρχισε ν' ἀπαγγέλῃ· καὶ ὁ Χαβοὺζ ταραγμένος, ἀνίκανος νὰ συγκρατήσῃ οὔτε ἕνα στίχο μὲ τὶς πρωτάκουστες ἐκεῖνες τὶς ἠχηρὲς ἀλλὰ δυσκολοπρόφερτες ἀραβικὲς λέξεις, ἐθαύμαζε μὲν τὴν ἐμπνευσι καὶ τὴν τέχνη τοῦ ποιητή, ἀλλὰ καταλάβαινε ὅτι ἔχανε τὸ παιγνίδι. Ἔκανε λοιπὸν νοήματα στὸ Μαμελοῦκο, ἀλλὰ καὶ κεῖνος δὲ βρισκότανε σὲ καλύτερη θέσι. Διέταξε νὰ φανερωθῇ ἡ σκλάβα, ἀλλὰ καὶ κείνη δὲν ἦταν σὲ θέσι νὰ παίξῃ τὸ ρόλο της.

— Ἀδελφὲ τῶν Ἀράβων, εἶπε τέλος ὁ Βασιλιᾶς, εἰσαι ἀξιοθαύμαστος... Δεῖξε μου λοιπὸν τὸ χειρόγραφό σου γιὰ νὰ σοῦ δώσω ἴσο βάρος χρυσοῦ.

— Πολυχρονεμένε Βασιλιᾶ, ἀπήντησε ὁ Ἰσμαήλ, διάταξε τοὺς σκλάβους νὰ φέρουν ἐδῶ, στὰ πόδια τοῦ θρόνου σου ὅ,τι μοῦ ζητεῖς.

— Τί πρέπει νὰ φέρουν ; ρώτησε ὁ Χαβούζ. Τὸ χειρόγραφο δὲν εἶνε ἀπὸ πάπυρο ἢ ἀπὸ περγαμηνὴ καὶ δὲν τὸ ἔχεις ἐπάνω σου ;

— Ὄχι, Βασιλιᾶ μου. Εἶμαι φτωχός, δὲν εἶχα χρήματα ν' ἀγοράσω πάπυρο ἢ περγαμηνή. Ἀναγκάστηκα λοιπὸν νὰ γράψω τὴν ᾠδὴ ἐπάνω σὲ μιὰ μαρμαρένια πελώνα ποὺ μοῦ ἄφησε ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου κληρονομία. Ἡ πολώνα αὐτὴ εἶνε ἐπάνω στὴ ράχη τῆς γκαμήλας μου πού στέκει στὴν πόρτα τοῦ Παλατιοῦ.

Κρύος ἱδρῶτας ἔκοψε τὸ φιλόμουσο ἀλλὰ καὶ φιλοχρήματο βασιλέα. Ἦταν ὅμως δεμένος μὲ τὴν ὑπόσχεσί του καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν παραβῇ. Εἶχε πιασθεῖ στὸ δόκανο ποὺ εἶχε στήσει γιὰ τοὺς ἄλλους. Γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸ βασιλικό του λόγο, ἔπρεπε νὰ πουλήσῃ τοὺς θησαυρούς του, ἀλλὰ τὸ μάθημα στάθηκε διδακτικό. Ἐπλήρωσε λοιπὸν τὸν Ἰσμαήλ, καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη γίνηκε ἄλλος ἄνθρωπος. Καὶ γύρω ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ Ἴμπν-ἐλ-Χαβοὺζ τοῦ δικαίου, τοῦ «προστάτου τῶν ποιητῶν» ζοῦσε ἕνας λαὸς ἀφοσιωμένος στὸν ἡγεμόνα του...

***

Ἐπειδὴ ὅμως ἔγεινε λόγος περὶ ἀνθρώπων ἐξαιρετικῆς μνήμης, σημειώνουμε ὅτι ὁ Χαβοὺζ δὲν εἶναι μονάδικὸ φαινόμενο στὰ χρονικὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἰδιοφυΐας. Ὑπῆρξαν καὶ ἄλλοι «μεγαλομνήμονες» Μπτρόδωρος ὁ φιλόσοφος, σύγχρονος τοῦ κυνικοῦ Διογένους, μπορεῖ νὰ ἐπαναλάβῃ «ἐπὶ λέξει» ὅ,τι εἶχε ἀκούσει κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας. Κῦρος ὁ Βασιλεὺς

Ἡ θρησκεία στὴν Ἀμερικὴ

Οἱ ἐκκλησίες στὴν Ἀμερικὴ συντηροῦνται ἀπὸ τοὺς πιστούς· τόσον δὲ φιλόθρησκοι εἶνε οἱ Ἀμερικανοί ὥστε ἐδέησε νὰ θεσπισθῇ τελευταίως νόμος ἀπαγορεύων ν' ἀφήνεται κληροδότημα ὑπερβαῖνον τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου εἰς θρησκευτικὸν ἵδρυμα. Μολαταῦτα μερικὲς ἐκκλησίες τῆς Ἀμερικῆς ἔχουν ἀμύθητον πλοῦτον, οἱ δὲ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου λαμβάνουν ἐκεῖ παχυτάτους μισθούς. Εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην αἱ ἐκκλησίες ἔχουν μισθὸ 50 – 72 χιλ. φράγκα τὸ ἔτος ! Τὰ κοσθίσματα δὲ σὲ μερικὲς ἐκκλησίες ἐνοικιάζονται κοστόπιν ... πλειστηριασμοῦ. Τὸ δὲ νοίκι των μάλιστα, ἂν ἀγαπᾶτε ὑπερβαίνει τὰ 500 φράγκα.

Αἱ κυριακαὶ εἰσπράξεις μικρᾶς ἐκκλησίας τῆς Νέας Ὑόρκης ἀνέρχονται εἰς 30 – 40 χιλ. φράγκα. Οἱ κακὲς γλῶσσες λέγουν ὅτι αἱ μεγάλαι αὐταὶ εἰσπράξεις ὀφείλονται στὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἀμερικανοὶ ἱερεῖς μεταχειρίζονται ἐπιδεξίως πᾶν μέσον πρὸς ἀργυρολογίαν.

***

Ἡ μουσικὴ... καὶ τὰ μαλλιά

Ἐδῶ σᾶς θέλω. Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὸ φαντασθῇ ; Καὶ ὅμως φαίνεται ὅτι ἡ μουσικὴ ἔχει ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν... μαλλιῶν μας! Μὴν ἐκπλήττεσθε ἀγαπητέ μου ἀναγνῶστριες : Ἡ πορατήρησις αὐτὴ ἔγινεν τελευταίως στὴν Ἀμερικὴ φυσικὰ καὶ ὀφείλεται φυσικώτατα εἰς μίαν κυρίαν !...

Ὅπως ἔγραψε λοιπὸν ἡ Ἀμερικανὶς αὐτή, ἡ κ. Ἀμολία Χολμπρούκ, εἰς τὸ προσωπικὸν «Ὁ οἶκος τῶν Ἠθοποιῶν» τῆς Νέας Ὑόρκης, ὅλα μὲν μουσικὰ ὄργανα προκαλοῦν καὶ αὐξάνουν τὴν φαλάκρα, ἀλλὰ δὲ ὄχι μόνον τὴν καταπολεμοῦν, ἀλλὰ εἰς ἐπίμετρον τρέφουν τὴν κόμην ! Τὸ πιάνο π. χ. φαίνεται ὅτι τρέφει τὴν κόμην, διότι ὅλοι οἱ κλειδοκυμβαλισταὶ ἔχουν μακρότατες χαῖτες !

Τὸ βιολοντσέλλο καὶ ἡ ἄρπα εἶνε ὡσαύτως θαυμάσια...δυναμωτικὰ τῶν μαλλιῶν. Ἀντιθέτως τὸ πνευστὸ ὄργανα εἶνε ἐχθρὲ τῆς κόμης. Αὐτὰ λέγει ἡ κ. Χολμπρούκ. Νὰ νὰ πεισθῆτε ἐὰν λέγῃ ἀλήθεια ἢ ψέμματα δὲν ἔχετε παρὰ νὰ δοκιμάσετε.

***

Ὁ καπνὸς

Ὅλος ὁ κόσμος νομίζει ὅτι ἡ ἐκ τοῦ καπνοῦ βλάβη προέρχεται μόνον ἀπὸ τὴν νικοτίνη ποὺ περιέχει καὶ ἡ ὁποία ὁμολογουμένως εἶνε φοβερὸν δηλητήριον. Καὶ ὅμως στὸ ζήτημα τοῦ καπνίσματος τος ἡ νικοτίνη συκοφαντεῖται ὅπως συκοφαντεῖται πολλὲς φορὲς ἡ καμαριέρα ὅταν ἡ κυρία χάνει τὸ κουτὶ τῆς πούδρας της. Αὐτὸ τοὐλάχιστον ἰσχυρίζεται ἕνα ἀγγλικὸ περιοδικὸ τὸ ὁποῖον σπεύδει νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ὑπόληψι τῆς νικοτίνης. Κατὰ τὸ περιοδικὸν αὐτὸ ὁ ὕπουλος δηλητηριαστὴς τῶν πνευμόνων, ὁ ὁποῖος σὲ τόσο βαθμὸ παρεπλάνησε τὴν δικαιοσύνη, εἶνε πλὴν τῆς νικοτίνης τὸ ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος, τὸ ὁποῖον παράγεται ἐκ τῆς ἀτελοῦς καύσεως τοῦ καπνοῦ. Ἡ πλάνη δὲ προῆλθε ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς ἐπιδράσεως τῶν δύο τούτων δηλητηρίων ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ. Μ' ἄλλους λόγους δὲν μᾶς ἔφθανε ἡ νικοτίνη, ἀλλὰ θάχουμε νὰ φοβούμεθα καὶ τὸ ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος.

τῆς Περσίας θυμότανε τὰ ὀνόματα τριάντα χιλιάδων ἀνδρῶν τοῦ στρατεύματός του. Ὁ Μέγας Βασιλεὺς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Βιθυνίας Μιθριδάτης, ποὺ ἐβασίλευσε σὲ εἰκοσιδύο διάφορα ἔθνη, μιλοῦσε σὲ κάθε ἔθνος τὴ γλῶσσα του χωρὶς διερμηνέα.

Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ὑπηρόρευε συγχρόνως δέκα γράμματα στοὺς γραμματικούς του, χωρὶς νὰ χάσῃ τὴ σειρὰ κανενός.

Ὁ φιλόσοφος Σενέκας θυμότανε ὡς δυὸ χιλιάδες λέξεις κατὰ σειρά, τὶς ἐπανελάμβανε μὲ τὴν τάξη ποὺ τὶς εἶχε ἀκούσει, μποροῦσε δὲ νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ διακόσιους στίχους ποὺ τοὺς ἄκουσε γιὰ πρώτη φορά !

Ὁ Σεμπλίκιος εἶχε τέτοιο δυνατὸ μνημονικό, ποὺ μποροῦσε ν' ἀπαγγείλῃ ὅλη τὴν Αἰνειάδα !

Βρίσκεται τώρα στὸ Παρίσι ἕνας νέος Κορσικανός, φοιτητὴς τῆς Νομικῆς, ὀνομαζόμενος Ζὰν ντέλλα Φέρμπα, ποὺ καταπλήσσει τοὺς συναδέλφους του μὲ τὸ μνημονικό του. Παρακολουθεῖ τὰς παραδόσεις τῶν καθηγητῶν, καὶ μόλις τελειώσει τὸ μάθημα, αὐτὸς συγκεντρώνει γύρω του τοὺς φοιτητὰς καὶ ἐπαναλαμβάνει ἐπὶ λέξει ὅ,τι εἶπε ὁ καθηγητής !

Ὁ Ἱστοριοδίφης

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ

[Λαϊκὸν τῆς Κορώνης]

Ἡ κουκουβάγια ἦταν μιὰ γυναῖκα ποὺ εἶχε ἑννιὰ γυιοὺς καὶ μιὰ κόρη μονάκριβη, τὴν Ἀρετή. Τὰ παιδιά της ὅμως τῆς πεθαίνανε καὶ μόνο ἕνας γυιὸς ὁ Κωνσταντῆς τῆς ἀπόμεινε καὶ ἡ κόρη της.

Ὁ Κωσταντῆς ἔπιασε καὶ πάντρεψε τὴν ἀδερφή του μ' ἕναν ἄντρα ποὺ εἶταν ἀπὸ μακρυνὸ μέρος καὶ ποὺ τὴν πῆρε μαζί του.

— Ἄχ Κωνσταντῆ μου, τοῦ ἔλεγε ἡ γρηά, γιατὶ πάντρεψες μακρυὰ τὴν Ἀρετή μας κι' ἂν θέλω νὰ τὴν δῶ ποιὸς θὰ μοῦ τὴν φέρῃ ;

— Ἔννοια σου μάννα, τῆς ἔλεγε ἐκεῖνος, κι' ἐγὼ θὰ πάω νὰ στὴν φέρω ὅταν θελήσῃς.

Καμμιὰ φορὰ ὅμως πέθανε κι' ὁ Κωσταντῆς κι' ἔμεινε ἡ γρηὰ μοναχή της κι' ἔρημη.

— Ἄχ ἔλεγε, πανάθεμάσε Κωσταντῆ, ποὺ πάντρεψες τὴν Ἀρετὴ κι' εἶνε μακρυὰ στὴν ξενητειὰ καὶ πῶς νἄρθῃ νὰ μὲ ἰδῇ.

Κάθε μέρα λοιπὸν τὰ ἴδια ἔλεγε.

Ἀπὸ τὸ πολὺ ὅμως ἀνάθεμα δὲν εὕρισκε ἡσυχία ὁ πεθαμμένος καὶ ζήτησε ἄδεια ἀπ' τὸ Θεὸ νὰ πάῃ νὰ φέρῃ τὴν ἀδερφή του.

Πῆγε λοιπὸν μὲ τ' ἄλογό του στὸν τόπο ἐκεῖ ποὺ ἔμενε ἡ Ἀρετὴ καὶ τὴν πῆρε νὰ τὴν φέρῃ στὴν μάνα της.

Στὸ δρόμο ποὺ πηγαίνανε λέγανε τὰ πουλιά.

Δὲν εἶνε κρῖμα κι' ἄδικο μέσ' στὸν ἐπάνω κόσμο,
νὰ περπατοῦν οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ἀποθαμμένους ;

Τ' ἄκουγε ἡ Ἀρετὴ κι' ἔλεγε στὸν ἀδερφό της :

— Δὲν ἀκοῦς ; Κωσταντῆ μου, τὶ λένε τὰ πουλιά;

— Ἔ, τῆς ἔλεγε ἐκεῖνος, πουλάκια εἶν' κι' ἂς κελαϊδοῦν, πουλάκια εἶν' κι' ἂς λένε.

Ὅπου πηγαίνανε ὅμως τὰ ἴδια ἀκούγανε.

Ὅταν κοντολογάγανε νὰ φτάσουν στὸ χωριὸ καμμιὰ ὥρα δρόμο λέει ὁ Κωσταντῆς τῆς ἀδερφῆς του.

— Πήγαινε, τώρα μοναχή σου στὸ σπίτι κι' ἔρχομαι ἔπειτα ἐγώ. Τόν δρόμο τὸν ξέρεις ;

— Ναί, τὸν ξέρω λέει ἐκείνη.

Ξεκίνησε λοιπὸν καὶ πῆγε στὸ σπίτι τῆς μάνας της.

Ἡ γρηὰ ἐπειδὴ εἶχαν πεθάνει τὰ παιδιά της εἶχε ἀφήσει τὸ σπί τι ἔρημο καὶ σκοτεινὸ καὶ γύρω-γύρω εἶχαν φυτρώσει σφάλαχτα.

Πάει ἡ Ἀρετὴ καὶ τὰ βλέπει ὅλα αὐτά.

— Μπᾶ, σὲ κολό, λέει, τὶ ἔπαθε ἡ μάννα μου κι' ἄφησε ἔτσι τὸ σπίτι ;

Τρέξαν οἱ γειτόνοι τῆς ἀνοίξαν δρόμο καὶ πέρασε.

— Καλῶς την τὴν κυρὰ Ἀρετή, τῆς λέν, πῶς τὄπαθες κι' ἦρθες;

— Ἔ, ἦρθα νὰ ἰδῶ τὴν μάννα μου, λέει ἐκείνη.

Πάει στὴν μάννα της μέσα, τὴν ἀγκαλιάζει τὴν φιλεῖ.

— Μπᾶ, καλῶς τὴν Ἀρετοῦλα μου, λέει ἐκείνη, πῶς μπόρεσες κι ἦρθες μοναχή σου τόσο δρόμο !

— Δὲν ἦρθα μονάχη μου μ' ἔφερε ὁ Κωσταντῆς μας.

— Ὁ Κωσταντῆς μας σ' ἔφερε ; Ἀμ' αὐτὸς εἶνε πεθαμμένος.

— Τὶ λὲς μάννα, ποῦ εἶνε πεθαμμένος ; Ἴσαμε τώρα εἶμουν μαζί του.

— Μωρὲ εἶνε δυὸ χρόνια ποὺ πέθανε.

— Ἄχ. λέει ἐκείνη, γι' αὐτὸ λέγαν ἔτσι τὰ πουλιά.

Καὶ κάθεται καὶ λέει τῆς μάννας της ὅσα γίνανε στὸ δρόμο.

Σὰν ἄκουσε αὐτὰ ἡ γρηὰ κατάλαβε πὼς ἀπ' τὸ ἀνάθεμά της ἀνασηκώθηκε ὁ γυιός της ἀπ' τὸ τάφο.

— Ἄχ Θεέ μου, λέει, κάνε με πουλὶ νὰ γυρίζω στὰ ἐρημοκλήσια νὰ κλαίω τὰ παιδιά μου !

Κι' ἀπὸ τότε ἔγινε κουκουβάγια καὶ γυρίζει στὶς ἐρημιὲς καὶ κλαίει τὰ παιδιά της, καὶ ὅπου θάνατος καὶ λύπη ἐκεῖ βρίσκεται.

(Ἐκ τῆς ἀνεκδότου συλλογῆς τῆς δίδος **Γεωργίας Ταρσούλη**